

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-03-01

Diarienummer 0423/20

Handläggare

Sofi Strömberg

Telefon:031-368 40 19

E-post: sofi.stromberg@goteborg.com

Yttrande över förslag till uppdaterad riktlinje för inköp och upphandling

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta;

1. Yttrande över förslag till uppdaterad riktlinje för inköp och upphandling godkänns
2. Yttrandet översänds till inköp- och upphandlingsnämnden.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag av kommunfullmäktige (2019-09-12) att, tillsammans med inköps- och upphandlingsnämnden och kretslopp- och vattennämnden, ta fram förslag på hur staden kan styra inköpare och användare i stadens alla nämnder och bolag mot mer hållbara val. Detta genom att i större utsträckning arbeta strategiskt med klimatfrågor vid inköp och upphandling. Med anledning av detta uppdrag förordas förändringar i Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling.

Utöver de delar i förslaget som rör strategiskt arbete med klimatfrågor vid inköp- och upphandling, föreslås även en uppdatering av kapitlet om hållbarhet. Dessutom föreslås även andra, mindre justeringar/förtydliganden i riktlinjen kopplat till bland annat stadens gemensamma direktupphandlingsprocess samt samverkan och avsteg från riktlinjen. Förslag till uppdateringar samt reviderad riktlinje för inköp och upphandling biläggs i sin helhet till föreliggande tjänsteutlåtande.

Göteborg & Co har i ärendet inhämtat synpunkter från dotterbolagen i kluster Turism, kultur och evenemang (TKE). Föreliggande yttrande utgör ett samlat svar från TKE-klustret.

Den övergripande bedömningen från TKE-klustret är att den uppdaterade riktlinjen innebär små förändringar i befintlig organisation och arbetsformer för inköp och upphandling i verksamheterna, vilka utgår från nuvarande ramverk i Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling. Frågan om huruvida man genom föreslagna förändringar i riktlinjen kommer att bidra till fullmäktiges uppdrag är därmed svår att ta ställning till.

Bolagen i klustret ser positiva effekter av att bryta ner och utveckla hållbarhetsområdet i delar. Förtydligandet att upphandling/inköp i sin helhet ska resultera i en mer hållbar utveckling omfattar också ett större perspektiv än tidigare skrivningar. Vidare ser klustret

att arbetet med kategoriplaner och dialog med inköpare/beställare är potentiellt starka verktyg för måluppfyllelse.

Klustret efterfrågar en tydligare vägledning kring utformningen av upphandlingar och kravställningar och föreslår att en kravflora upprättas för att vägleda verksamheter som gör egna upphandlingar. TKE-klustret ser också en befarad risk att den nya hållbarhetskavningen kan innebära en målkonflikt mellan det ekonomiska och ekologiska perspektivet. Klustret ser en risk för viss oklarhet i hur frågan ska hanteras, då tidigare vägledning i denna avvägning tagits bort.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ärendet rör yttrande avseende uppdateringar i Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling. Den uppdaterade riktlinjen innebär små förändringar i befintlig organisation och arbetsformer för inköp och upphandling och bedöms därmed inte ha några ekonomiska effekter på befintlig organisation. Göteborg & Co har ingen ytterligare bedömning utifrån den ekonomiska dimensionen än de perspektiv som inköp- och upphandlingsnämnden själva lyfter i föreliggande förslag rörande exempelvis möjlig kostnadseffektivisering vid återbruk. Bolaget delar också bilden av potentiellt ökade kostnader till följd av skarpare miljö- och klimatkrav vid inköp.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget ser positivt på syftet med föreliggande förslag till uppdaterade riktlinjer för inköp och upphandling, nämligen att styra inköpare och användare i stadens verksamheter mot mer hållbara val genom att i större utsträckning arbeta strategiskt med klimatfrågor vid inköp och upphandling. I enlighet med föreslagen riktlinje ställer sig bolaget positivt till ambitionen att cirkulära lösningar ska eftersträvas och tjänster och produkter som innebär en så liten klimat- och miljöpåverkan som möjligt sett till hela livscykeln ska väljas.

Bedömning ur social dimension

I förslag till uppdaterad riktlinje för inköp och upphandling återfinns ett reviderat kapitel som bl.a. omhändertar den sociala dimensionen inom ramen för inköp- och upphandling. I förslaget beskrivs att om möjligt och lämpligt ska krav ställas på att personer som står långt ifrån arbetsmarknaden bereds möjlighet till sysselsättning, samt att vid genomförande av upphandlingar som kan omfatta sociala hänsynskriterier ska Göteborgs Stads modell för social hänsyn i offentlig upphandling användas.

Föreliggande förslag tar även hänsyn till Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Göteborg & Co har ingen ytterligare bedömning utifrån den sociala dimensionen än de perspektiv som inköp- och upphandlingsnämnden själva lyfter i föreliggande förslag.

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande förslag till ändringar i riktlinje för inköp och upphandling
2. Förslag till uppdaterad riktlinje för inköp och upphandling

Ärendet

Göteborg & Co styrelse har att besluta om yttrande över förslag till uppdaterad riktlinje för inköp och upphandling. Yttrandet ska vara inköp- och upphandlingsnämnden tillhanda senast 2021-03-31.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att, tillsammans med inköps- och upphandlingsnämnden och kretslopp- och vattennämnden, ta fram förslag på hur staden kan styra inköpare och användare i stadens alla nämnder och bolag mot mer hållbara val genom att i större utsträckning arbeta strategiskt med klimatfrågor vid inköp och upphandling. Med anledning av detta uppdrag förordas förändringar i Göteborgs stads riktlinje för inköp och upphandling.

Föreslagna förändringar som rör strategiskt arbete med klimatfrågor har tagits fram i samverkan mellan förvaltningen för inköp och upphandling, stadsledningskontoret och förvaltningen för kretslopp och vatten. Utöver de delar i förslaget som rör strategiskt arbete med klimatfrågor vid inköp- och upphandling, föreslås även en uppdatering av hela kapitlet om hållbarhet. Dessutom föreslås även andra, mindre justeringar/förtydliganden i riktlinjen kopplat till bland annat stadens gemensamma direktupphandlingsprocess samt partiell samverkan och avsteg från riktlinjen. Förslag till uppdateringar samt reviderad riktlinje för inköp och upphandling biläggs i sin helhet till föreliggande tjänsteutlåtande.

Göteborg & Co har i egenskap av remissinstans ombetts yttra sig över förslag till uppdaterad riktlinje genom att besvara två frågor. Frågorna besvaras utifrån fullmäktiges uppdrag att styra inköpare och användare i stadens alla nämnder och bolag mot mer hållbara val genom att i större utsträckning arbeta strategiskt med klimatfrågor vid inköp och upphandling.

1) Ser ni att föreslagna förändringar i riktlinjen kommer att bidra till fullmäktiges uppdrag?

2) Vilka eventuella konsekvenser ser ni utifrån föreslagna förändringar i riktlinjen?

Göteborg & Co har i ärendet inhämtat synpunkter på föreliggande förslag till riktlinje från dotterbolagen i kluster Turism kultur och evenemang (TKE); Liseberg AB, Göteborgs Stadsteater AB samt Got Event AB. Föreliggande yttrande utgör ett samlat svar för bolagen i TKE-klustret.

Bolagets bedömning

Den övergripande bedömningen från TKE-klustret är att den uppdaterade riktlinjen innebär små förändringar i befintlig organisation och arbetsformer för inköp och upphandling i verksamheterna, vilka utgår från nuvarande ramverk i Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling. Frågan om huruvida man genom föreslagna förändringar i riktlinjen kommer att bidra till fullmäktiges uppdrag är därmed svår att ta ställning till. Däremot ser klustret såväl positiva effekter som utmaningar med föreslagna uppdateringar.

Bolagen i klustret ser exempelvis positiva effekter av att bryta ner och utveckla hållbarhetsområdet i delar. Det ökar tydligheten och gör det lättare att identifiera vilka upphandlingar som är lämpliga för att arbeta med hållbarhet.

TKE-klustret ser också positivt på förtydligandet att upphandling/inköp i sin helhet, där det är möjligt, ska resultera i en mer hållbar utveckling. Detta omfattar ett större perspektiv än kravställning på en viss vara, tjänst eller leverantör. Vidare ser klustret att arbetet med kategoriplaner och dialog med inköpare/beställare är potentiellt starka verktyg att använda för att nå målet.

Även utformningen av upphandlingar och vilka krav som ställs är avgörande för att nå målet. Inom detta område ser klustret att riktlinjen skulle kunna innehålla en tydligare vägledning. I och med detta föreslås att inköp- och upphandlingsförvaltningen tar fram en kravflora som kan användas av verksamheter som gör egna upphandlingar.

TKE-klustret ser en befarad risk att den nya skrivningen gällande hållbarhet kan innebära en målkonflikt mellan ekonomisk hållbarhet och ekologisk hållbarhet. I tidigare riktlinje fanns en vägledning kring hur denna avvägning skulle gå till, vilken i föreliggande förslag är borttagen. Detta kan komma att leda till tolkningsfrågor och viss oklarhet i hur avvägningen ska göras och vilket eventuellt företräde någon av dimensionerna har.

Gällande potentiella konsekvenser av föreslagna förändringar upplever bolagen i TKE-klustret att riktlinjen, med hjälp av uppdateringarna, är lättare att ta till sig. Detta bör resultera i fler inköp och upphandlingar med hållbara grundaspekter.

När det gäller avsteg från stadens ramavtal ska detta, enligt den nya riktlinjen, på förhand beslutas av styrelse. Den framförhållningen finns inom ramen för planerade inköp i verksamheterna men kan få konsekvenser när det uppstår akuta situationer då man måste göra avsteg från ramavtal och genomföra direktupphandlingar.

Peter Grönberg, VD